

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5CoP/40/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714216113
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5714216113.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Gabriely Veselovej a JUDr. Dagmar Cabadajovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. Y., nar.XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov: matky Doc. MUDr. F. Y., PhD., rod. R., nar.XX.X.XXXX, bytom E. XXXX/X, H., právne zastúpenej JUDr. Miriam Podhradskou, advokátkou, so sídlom v H., A. J. XXXXX/XX a otca Ing. E. Y., nar.XX.X.XXXX, bytom B. XXXX/XX, H., právne zastúpeného JUDr. Vladimírom Kašubom, advokátom, so sídlom v H., P. XX, v rámci prebiehajúceho konania o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, v štádiu konania o návrhu matky maloletého dieťaťa na nariadenie predbežného opatrenia (t.č. podľa novej procesnej úpravy účinnej od 1.7.2016 neodkladného opatrenia), o odvolaní matky maloletého dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu v Martine zo dňa 13.5.2016 č.k. 20P/263/2014-260, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Žiline m e n í uznesenie Okresného súdu v Martine tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie (predtým predbežné opatrenie) v nasledovnom znení:

II. Súd o d o v z d á v a (zveruje) maloletú V. Y., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky maloletej Doc. MUDr. F. Y., PhD., a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

III. Otcovi maloletej u r č u j e predbežné neodkladné výživné v sume 200,- eur mesačne, ktoré je povinný platiť k rukám matky maloletého dieťaťa vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom právoplatnosti tohto uznesenia.

IV. Styk otca s maloletou dcérou p o n e c h á v a bez obmedzenia.

V. O prípadných trovách tohto odvolacieho konania r o z h o d n e súd prvej inštancie v konečnom rozhodnutí.

odôvodnenie:

1. Okresný súd v Martine rozhodol uznesením zo dňa 13.5.2016 o návrhu matky maloletej V. Y., nar. XX.XX.XXXX, na nariadenie predbežného opatrenia tak, že návrh matky dieťaťa v celom rozsahu zamietol.

Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že v prebiehajúcom konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej dcére V. Y. podala matka maloletej návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala, aby mal. V. bola zverená do jej osobnej starostlivosti až do rozhodnutia súdu vo veci samej s tým, že otcovi dieťaťa bude určené predbežné výživné 200,- eur mesačne, pričom styk otca s maloletou dcérou zostane bez obmedzenia po dohode s matkou.

V ďalšej časti odôvodnenia uznesenia súd prvej inštancie citoval ustanovenia zákona, na základe ktorých posudzoval návrh a rozhodol o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, a to ustanovenia § 102 ods. 1,2, § 81 ods. 1, § 79 ods. 1, § 75 ods. 2, ods. 6, ods. 8 a § 76 ods. 1 písm.

f) Občianskeho súdneho poriadku (zák. č. 99/2963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov, platný a účinný do 30.6.2016).

V súvislosti so zamietnutím návrhu na nariadenie predbežného opatrenia (neodkladného opatrenia) okresný súd v odôvodnení uviedol, že vychádzajúc z aktuálneho návrhu matky a z celého obsahu súdneho spisu v tomto konaní po dôslednom zvážení a zhodnotení všetkých rozhodujúcich skutočností dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky týkajúce sa vydania predbežného opatrenia podľa príslušných ustanovení O.s.p., nie je nevyhnutné situáciu v rodine a situáciu mal. V. riešiť, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia a návrh matky o nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

Podľa názoru súdu je v súčasnosti rozhodnutie zodpovedajúce záujmom mal. V., i keď to nie je to čo chce ona a súd by vo všeobecnosti mal rešpektovať názor maloletého dieťaťa, ale len vtedy ak je to správne, dôvodné a to čo je v jeho najlepšom a zvrchovanom záujme. Rozhodnutiu vo veci samej bude predchádzať znalecké dokazovanie a ako správne poukázala matka v návrhu, určite to potvrdí i niekoľko mesiacov, ale to nemôže byť dôvod na nariadenie predbežného opatrenia. Na rozdiel od matky súd je iného názoru čo sa týka bezprostredne hroziacej ujmy maloletej a postupného zhoršovania psychického a fyzického

stavu. Takáto ujma jej skôr hrozí od správania rodičov, ktorí si každý presadzuje svoj záujem bez ohľadu na maloletú a každý sa ju snaží presvedčiť o svojej pravde a že to je to najlepšie. Súd je presvedčený, že je tu manipulácia obidvoch rodičov, najmä však matky, ktorá tému vyvoláva takmer denne a vyvíja rôzne aktivity (návšteva psychologičky v psychiatrickej klinike, opakované oslovenie triednej učiteľky), ktoré ale nie sú na prospech maloletej, nie je vhodné do zabezpečovania starostlivosti včleňovať ďalšie osoby, je to skôr na škodu. Je pravda, že maloletá sa na súde osobne vyjadrila, že chce byť u matky, ale ani nie tri mesiace predtým sa vyjadrila úplne inak a striedavá starostlivosť jej vyhovovala, u otca sa cítila dobre, nemala z neho strach. V krátkej dobe došlo k podstatnej zmene jej postoja a preto je potrebné zistiť čím to bolo spôsobené, lebo pri rozhovore neuviedla žiadnu dôležitú a podstatnú skutočnosť, ktorá by zmenu postoja spôsobila. To bude možné znaleckým dokazovaním a preto súd počká na vypracovanie znaleckého posudku a potom definitívne rozhodne o tom ako bude starostlivosť o maloletú v budúcnosti zabezpečovaná. V súčasnej situácii by išlo o predčasné rozhodnutie a je dôvodné, aby zatiaľ osobná starostlivosť bola zabezpečovaná bez zmeny. Ohrozenie vývinu maloletej nie je osvedčené ani z aktuálnej správy psychologičky a triednej učiteľky.

2. Proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podala odvolanie matka maloletého dieťaťa, ktorá trvala naďalej na skutočnostiach uvádzaných v tomto návrhu a bola toho názoru, že nastala zmena pomerov hlavne v dôsledku nadobudnutia plnoletosti staršej dcéry F., ktorá sa rozhodla sama žiť s matkou po dovŕšení plnoletosti, pričom s mal. V. sú medzi oboma sestrami dobré súrodenecké vzťahy a zotrvávajúca striedavá starostlivosť u mal. V. na ňu nepriaznivo psychicky vplýva. Zdôraznila, že nebránila a nemieni brániť v kontaktoch a stretávaní sa otca s oboma dcérami, ako s dospelou F., tak i s mal. V.. Navrhovala preto odvolaciemu súdu zmeniť uznesenie okresného súdu a nariadiť predbežné opatrenie v zmysle jej návrhu.

3. K odvolaniu matky maloletej sa písomne vyjadril otec maloletej, ktorý nesúhlasil s odvolaním matky dieťaťa, považoval závery prvostupňového súdu pokiaľ zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia za dôvodné a vecne správne, nevidel žiadny dôvod na nariadenie predbežného opatrenia do právoplatného skončenia veci a navrhoval uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdiť.

4. Kolízny opatrovník sa vyjadril k odvolaniu matky dieťaťa a navrhoval uznesenie okresného súdu potvrdiť ako vecne správne.

5. V dôsledku podaného odvolania matkou dieťaťa bol spis predložený na rozhodnutie o odvolaní odvolaciemu Krajskému súdu v Žiline. Odvolací súd predovšetkým konštatuje, že pokiaľ súd prvej inštancie rozhodoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (zák. č. 99/1963 Zb. v znení zmien a doplnkov), tento stratil účinnosť ku dňu 30.6.2016 v dôsledku nadobudnutia účinnosti nových procesných kódexov v civilnom konaní a to zák. č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a zák. č. 161/2015 Z.z. - Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Odvolací súd bol potom povinný pri svojom procesnom postupe a rozhodovaní aplikovať uvedenú novú právnu úpravu (§ 470 ods. 1 CSP, § 395 ods. 1 CMP) s tým, že účinky procesných úkonov súdu prvej inštancie ostali zachované (§ 470 ods. 2 CSP, § 395 ods. 5 CMP). Zároveň v ďalšej časti odôvodnenia krajský

súd prispôobil terminológiu novej právnej úprave, ktorá reguluje neodkladné opatrenia ako ekvivalent pôvodných predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contráριο) preskúmal uznesenie okresného súdu a uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP v spojitosti s § 2 ods. 1 CMP zmenil tak, že nariadil neodkladné opatrenie v znení, ako vyplýva z výrokovkej časti uznesenia odvolacieho súdu, a to z nasledovných dôvodov:

7. Od posledného súdneho obdobia (od rozhodnutia súdu, ktorým bola nariadená striedavá starostlivosť rodičov o mal. V. Y., došlo k podstatnej zmene pomerov najmä tým, že staršia sestra F. Y. dosiahla vek plnoletosti, a teda voči nej stratili účinnosť súdne rozhodnutia týkajúce sa úpravy práv a povinností rodičov k tomuto dieťaťu, ktoré dovŕšilo plnoletosť. Staršia dcéra F. sa rozhodla podľa vlastnej vôle zostať so svojou matkou.

8. Odvolací súd teda pri rozhodovaní zohľadnil dve zásadné skutočnosti:

a) vôľu mal. V. Y., napriek tomu, že ide o maloleté dieťa, ktoré ešte len dovŕši vek 10 rokov, pričom z obsahu spisu vyplýva, že na jej vek ide o veľmi vyspelé dievča, s výbornými študijnými výsledkami. Tento prejav vôle mal. V. vyplýva jednoznačne z obsahu spisu, a to najmä z rozhovoru zákonnej sudkyne s mal. V. za prítomnosti staršej sestry F. a kolízneho opatrovníka dňa 28.1.2016 v kancelárii súdu, ktorý obsah rozhovoru (a teda aj spontánny prejav mal. V.) uviedol súd prvej inštancie aj v odôvodnení písomného vyhotovenia svojho rozhodnutia, túto skutočnosť - dôkaz však neakceptoval.

b) z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že medzi staršou dcérou F. a mal. V. sú napriek vekovému rozdielu veľmi dobré súrodenecké vzťahy a v dôsledku nerešpektovania vôle mal. V., ktorá chce v tomto období žiť v prostredí, v ktorom žije staršia sestra F., začala sa prejavovať u mal. V. fóbicko-úzkostná porucha v detskom veku, o čom svedčí okrem iného aj správa psychologickkej ambulancie Univerzitnej nemocnice v Martine zo dňa 13.4.2016 (č.l. 275 spisu).

9. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že v súčasnosti došlo k takej zmene pomerov u mal. V. Y., že bolo dôvodné nariadiť neodkladné opatrenie, ktoré je uvedené vo výrokovkej časti tohto uznesenia odvolacieho súdu. Z týchto dôvodov potom odvolací súd musel zmeniť aj uznesenie Okresného súdu v Martine podľa § 388 CSP v spojitosti s § 2 ods. 1 CMP.

10. Keďže došlo k nariadeniu neodkladného opatrenia, ktorým bola zverená mal. V. do dočasnej starostlivosti matky až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, musel odvolací súd určiť aj nevyhnutné výživné otcovi maloletej. V tejto súvislosti, vychádzajúc zo správ a údajov o zárobkových a majetkových pomeroch oboch rodičov, považoval odvolací súd v tomto štádiu konania určiť také výživné, ktoré je v súlade s odôvodnenými potrebami oprávnenej mal. V. a možnosťami a schopnosťami povinného, t.j. otca dieťaťa, pričom zohľadnil, že u neodkladného opatrenia sa rozhoduje len o výživnom dočasnom a to v nevyhnutnej miere, preto určil výživné 200,- eur mesačne, a to od právoplatnosti tohto uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, v súlade s ust. § 366 CMP v spojitosti s príslušnými ustanoveniami Zákona o rodine o výživnom na maloleté deti (§ 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine).

11. Keďže z obsahu spisu nebolo zistené, že by v súčasnosti bol nejaký problém v stretávaní sa otca s maloletou dcérou V. (doposiaľ striedavá starostlivosť rodičov) a samotná matka maloletej prehlásila, že súhlasí, aby zostal styk otca s maloletou dcérou bez obmedzenia po dohode s matkou dieťaťa, odvolací súd nevidel dôvod upravovať neodkladným opatrením styk otca s maloletou dcérou V..

12. O trovách tohto odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, nakoľko ide o štádium konania o nariadení neodkladného opatrenia, pričom v konečnom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie o trovách celého konania.

13. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu nadobúda účinnosť jeho vyhotovením, keďže v zmysle procesných predpisov toto uznesenie nebolo potrebné verejne vyhlasovať a odvolací súd rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania (ako už bolo uvedené). Odvolací súd vychádzal pritom z ust. § 367 ods. 3 CMP, podľa ktorého uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

14. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Poučenie o odvolaní: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)